RADIO AND JULIET, KOREOGRAF I REŽISER EDWARD CLUG, MUZIKA RADIOHEAD, SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
23. APRIL 2005.

Retrospektiva neiživljene *ljubavi*

Ljubavna priča Romea i Julije u novom plesnim projektu Edvarda Kluga nastala je u simbiozi s glazbom uvažene suvremene engleske grupe alternativne rok scene Radiohead. Odatle i potiče naslov najnovijeg autorskog projekta koreografa Kluga koji danas dominira u maloj slovenskoj "deželi", pogotovo jer je za svoja dva prvenca *Tango* i *Lacrimas* ove godine primio jednu od prestižnih nagrada Prešernovog sklada, koje se svake godine dodeljuju mladim umetnicima za kreativna dostignuća u poslednje dve godine.

Tema projekta

U svom novom projektu *Radio and Juliet* autor razmišlja šta bi se dogodilo da se Julija nije ubila kada je ugledala mrtvog Romea. Tako i teku događaji na sceni, od trenutka spoznaje umrlog dragog, pa nadalje. Po rečima autora pred publikom je tema neke vrste retrospektive neiživljene ljubavi.

Bojana Nenadović Otrin

Tango, Lacrimas, Radio and Juliet - trilogija?

Premijera kreacije *Romeo and Juliet* ubedila me je da Klugove projekte *Tango - Lacrimas (Suze) - Radio and Juliet* možemo sagledati kao trilogiju. To se može uočiti i iz nekih Klugovih citata i iz zvanične promocije predstave Lacrimas u repertoarnoj brošuri mariborske operno-baletne kuće (2003/04).

Posle Tanga, koreograf razmišlja... Istina mora postojati, mora biti "živa" živeti u tebi, tako upoznaš pravo značenje slobode srca, uma i duha ... U vezi s promocijom drugog projekta: ...projekt *Lacrimas Suze* je logični i organski nastavak stvaralačkog i umetničkog procesa. *Lacrimas* je Klugovo ekspresivno shvaćanje tela plesača kao apsolutnog instrumenta i izražajnog sredstava glazbe. Za Kluga je ples najčistija transformacija razumevanja, saznavanja i izražavanja osećanja ... Dva važna segmenta iz predstave Lacrimas su predstavljena u okviru velikog plesnog takmičenja u Nagoji (Japan), u izvedbi Valentine Turku i autora, te nagrađena bronzanom medaljom u veoma jakoj međunarodnoj konkurenciji. Obzirom na viđeno i zapisano (!) može se zaključiti da je *Tango* bio sretan početak nekog zajedničkog puta, *Lacrimas (Suze)* "rastanak" , a *Radio and Juliet* priča na tragu "neiživljene ljubavi".

U najnovijem projektu Klug sledi pravce koji danas vladaju u plesnoj areni. U prvi plan pre svega treba staviti izvanredno uigran tim plesača i plesačice (Sergiu Moga, Eugen Dobrescu, Bojana Nenadović Otrin, Christian Guerematchi, Matjaž Marin. Tiberiu Marta i sam koreograf Edward Clug, koji je uz svoj koreografski potencijal vrstan dramski plesni umetnik). Estetsko savršeni, pomalo grubi i odsečni plesni pokreti odličnog plesačkog tima u mnogo čemu su ispunili i oplemenili dosta skroman i repetativni koreogafski rečnik. U ovom projektu koreograf se očito našao na raskršću tražeći novi kreativni pravac. Više nego u prošlim projektima, tela plesača za koreografa su materijal s kojim kao vajar želi stvarati nove likove, koji veoma podsećaju na robote. Klug napušta stare ideale.U koktel "mačo" plesača uvodi nov tip igračice (Bojana Nenadović Otrin), za koju bi mogli reći da je prototip Forsajtove plesačice. Svoj nastup je posve podredila "programiranoj koreografiji". Plesači i plesačica podsećaju na mutante, ljudska bića iz znanstveno fantastičnih filmova, u ovom slučaju skoro natprosečnih plesnih sposobnosti. Ako su se koncepti *Tango* i *Lacrimas* bazirali na osećanjima, kada je Klug savremenom stilu koji dominira na svetskoj plesnoj sceni, ili je to (ipak) bio jedan od načina da se samo pokretom (bez večitih emocija) ispriča jedna ljubavna priča kako i sam opisuje svoj najnoviji projekat. Kamo vodi koreografski put na koji upravo stupa pokazaće tek vreme koje dolazi.

Ne mogu sada da ne spomenem kritiku Roka Vevara (Delo), koji je bio oduševljen ljubljanskom premijerom predstave *Veronika* Gagika Ismailiana, o najnovijem Klugovom projektu. Citiram: *Koreografija se bez neke namere iscrpljuje u nesvrsishodno organiziranoj priči, autor neizmerno želi biti upečatljiv, ipak, otvoreno rečeno, iz auditorija se nije moguće otresti osećanja, da je Klugov rad sve vreme previše okupiran s anticipacijom neke apstraktne želje gledaoca.*(!?)

Smatram da Gagika Isamiliana ne možemo upoređivati s koreografskim dostignućima na našoj nekadašnjoj "jugo" sceni, gde pre svega mislim na Stašu Zurovca i Kluga. Iako je (možda) njihov *curriculum vitae* manje impresivan, oni su mnogo originalniji i zanimljiviji koreografi nego Gagik Ismailian.

Kako sam neslužbeno obaveštena, vode se razgovori da mariborska predstava *Radio and Juliet* iduće godine dođe u Beograd na festival Svet igra u Beogradu. Razmena sa Zurovčevom predstavom *Tko to tamo peva?* (Narodno pozorište u Beogradu) bila bi više nego dobrodošla. Za ljubitelje plesa iz Slovenije i Hrvatske, Maribor je mnogo bliži nego Beograd.

Breda Pretnar

B. Nenadović Otrin i Edward Clug